

ଚିତ୍ରଣୀ

9

ଅପରେଟିଂ ସିଷ୍ଟମ୍ Operating System

୨.୧ ଉପକ୍ରମ (Introduction)

ଆଜିକାଲିର ଅପରେଟିଂ ସିଷ୍ଟମ୍ ଟେଡିକ୍ସ ମାଧ୍ୟମ ଦ୍ଵାରା ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ (graphical user interface) (GUI) କରୁଅଛି । ଏଥିରେ ତୁମକୁ ସମସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ମନେରଖିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥାଏ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଗୁଡ଼ିକ ମନିଟର ପରଦାରେ ଚିତ୍ର (icons) ଆକାରରେ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୋଇଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପଲବ୍ଧ ହେଉଥିବା ସବୁଠାରୁ ଲୋକପ୍ରିୟ ଅପରେଟିଂ ସିଷ୍ଟମ୍ ହେଉଛି ୱିଣ୍ଡୋଜ୍ (Windows).

Windows 95, Windwos 98, windows 2000 ଏହିପରି ଭାବେ wondows operating system ଚି ସମୟ ସହିତ ବିକଶିତ ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ windows XP, windows vista ଏବଂ windows 7 ର ବ୍ୟବହାର ହେଉଅଛି । ଏହି ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଆମେ windows XP ର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ।

୨.୨. ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (objectives)

ଏହି ପାଠଟିର ଅଧ୍ୟୟନ ପରେ ତୁମେ:

- windows XP ର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିପାରିବ
- ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର icons ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଣ୍ଣନା କରିପାରିବ
- ନଥି ପରିଚ୍ଛଳନାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିପାରିବ

ଚିତ୍ରଣୀ

୨.୩ Windows XP ର ମୌଳିକ ଉପାଦାନ

୨.୩.୧ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରକ୍ରିୟାର ଆରମ୍ଭ (Logging on)

କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସିଷ୍ଟମରେ windows XP ଆରମ୍ଭ ହେବା ସମୟରେ, ଏହା log on to windows କିମ୍ବା to network (ଯଦି ସିଷ୍ଟମଟି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ନେଟୱାର୍କର ଅଂଶ ହୋଇଥାଏ) ର log-in ପରଦା ଦେଖାଇଥାଏ ।

log on ହେବାପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ

୧. Password ଦିଅନ୍ତୁ (ଯଦି ଏହା Password ସଂରକ୍ଷିତ)
୨. ବୋତାମଟିକୁ ଚାପ ଦେବା ବା Enter ବୋତାମକୁ ଚାପିବା

ଚିତ୍ର ୨.୨

୨.୪. XP Desktop ର ମୌଳିକ ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକ

Start Menu

Start ବୋତାମ ଉପରେ ଚାପ ଦେଲେ, windows କୁ ଆରମ୍ଭ ଓ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ତାଲିକା (menu) ଓ ଏଥିରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବିକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ପରଦାରେ ନିମ୍ନପରି ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା windows ର ବ୍ୟବହାର ଆରମ୍ଭ କରିହେବ ।

ଚିତ୍ର ୧

ଚିତ୍ର ୨.୩

ବିକଳ ଗୁଡ଼ିକର Over view :

(Task) କାର୍ଯ୍ୟ	(Description) ବର୍ଣ୍ଣନା
ସମସ୍ତ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ (All programs)	ସ୍ଥାପିତ (Installed) ପ୍ରୋଗ୍ରାମର ତାଲିକା ଦେଖାଇଥାଏ । ପେର୍ସନାଲିଟିକୁ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଆରମ୍ଭ ବା ବ୍ୟବହାର କରେ ।
My document ମୋର ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ	ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ବ୍ୟବହାରକାରୀର ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ତାଲିକା ଦେଖାଏ ।
My Recent Documents ମୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ	ବ୍ୟବହାରକାରୀର ନିକଟ ପ୍ରତୀତରେ ବ୍ୟବହୃତ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ତାଲିକା ଦେଖାଏ ।
(My picture) ମୋର ଚିତ୍ର	ବ୍ୟବହାରକାରୀର ଚିତ୍ର ବା ଫଟୋର ତାଲିକା ଦେଖାଏ ।
(My music) ମୋର ବାଦ୍ୟ	ବ୍ୟବହାରକାରୀର ବାଦ୍ୟ ଓ ସଂଗୀତର ତାଲିକା ଦେଖାଏ ।

(Control panel) ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ୟାନେଲ	ଦରକାରି ଜିନିଷର ତାଲିକା ଦେଖାଇବା ଯଥା କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସିଷ୍ଟମର ବାହ୍ୟ ଗଠନ ଏବଂ install software ଓ Hardware.
(Printers and Faxes) ପ୍ରିଣ୍ଟର ଓ ଫ୍ୟାକ୍ସ	କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସିଷ୍ଟମରେ install ହୋଇଥିବା printers ଏବଂ faxes ର ତାଲିକା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥାଏ।
(Help and support) ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସହଯୋଗ	Windows ରେ କିପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ, ଖୋଜି ବାହାର କରିବାକୁ XP ର ସାହାଯ୍ୟ (help) ଓ ସହଯୋଗ (support) ଆରମ୍ଭ କରିଥାଏ।
(Search) ଖୋଜିବା	ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବହାର file, folder ଓ ଅନ୍ୟ Network computer ଏବଂ shared resources ବୁଦ୍ଧିକୁ ଖୋଜି ଏକ document ତାଲିକା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ।
(Run) ଚାଲୁ	ପ୍ରଯୋଗାତ୍ମକ ପ୍ରୋଗ୍ରାମର ଆରମ୍ଭ କିମ୍ବା DOS ନିର୍ଦ୍ଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟ।
Log off	ବର୍ତ୍ତମାନ system ରେ login ଥିବା users କୁ log off କରିବା।
Turn of computer କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବନ୍ଦ	ବର୍ତ୍ତମାନ ଖୋଲାଥିବା ପ୍ରୋଗ୍ରାମକୁ ବନ୍ଦ କରେ, ବର୍ତ୍ତମାନ User ଓ log off ଓ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସିଷ୍ଟମକୁ ବନ୍ଦ କରିବ।

ଚିତ୍ରଣୀ

କାର୍ଯ୍ୟ ଦଣ୍ଡ (Task Bar)

ତୁମେ ଯେତେବେଳେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରଟି ଆରମ୍ଭ କରିବ, ତେବେ start ଏବଂ Task bar ପରଦାର ତଳଭାଗରେ ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ଯେଉଁ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ windows ଓଲୁଥାଏ, ସେ ଯାଏଁ ଏହା ବିନା ବ୍ୟତିକ୍ରମରେ ସେହିଠାରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଥାଏ।

ଯେତେବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୋଗ୍ରାମଟି ଓଲୁଥାଏ କିମ୍ବା window ଖୋଲା ରହିଥାଏ, ସେହି ପ୍ରୋଗ୍ରାମର icons ଟି Taskbar ରେ ବିଦ୍ୟମାନ ରହେ। Windows କିମ୍ବା ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ଏପଟ ସେପଟ ହେବାପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦଣ୍ଡ ଉପରେ ବିଦ୍ୟମାନ ରହି ଦର୍ଶାଉଥିବା ଚିତ୍ର (icons) କୁ ଚାପନ୍ତୁ (click କରନ୍ତୁ) ଯେତେବେଳେ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ବା window ଟି ବନ୍ଦ ହୋଇଥାଏ, ସେହି ସମୟଠାରୁ ଚିତ୍ର (icons) ଟି କାର୍ଯ୍ୟଦଣ୍ଡ ରୁ ଅପସରି ଯାଏ।

ଚିତ୍ର : ୨.୪

ପ୍ରୋଗ୍ରାମର ଆରମ୍ଭ (Start a program)

ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକୁ କରନ୍ତୁ:

୧. ସଚଳ ବେତାମ (start button) ଉପରେ ଖପ (click) ଦିଅନ୍ତୁ।
୨. ସମସ୍ତ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ (All programs) ଉପରେ click କରନ୍ତୁ।
୩. ଇଚ୍ଛିତ ଫୋଲଡର (folder) ଟିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରନ୍ତୁ ଯଥା-

ଚିତ୍ର ୯.୮

“ଆବଶ୍ୟକ ଉପାଦାନ (Accessories)” ଏବଂ ଇଚ୍ଛିତ ପୋଗ୍ରାମଟି ବାଛି ଚଳନ କରନ୍ତୁ ଯେପରିକି “ଚିତ୍ର କରିବା ଓ ରଙ୍ଗଦେବା (paint)”

ପୋଗ୍ରାମ ବନ୍ଦ କରିବା (Quitting a program)

ପୋଗ୍ରାମ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ window ର ଉପର ଦକ୍ଷିଣ କୋଣରେ ଥିବା ବନ୍ଦ ବୋତାମ (X) କୁ ବାଛନ୍ତୁ କିମ୍ବା file menu (ନଥି ତାଲିକା) ରେ ଟିପନ୍ତୁ (click) ଏବଂ ବନ୍ଦ (close) ବିକଳ୍ପଟିକୁ ବାଛନ୍ତୁ ।

ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା (Getting Help)

Windows ର ବ୍ୟବହାର ଓ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ online help and support ର ସାହାଯ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଜଣେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟରେ କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ସାହାଯ୍ୟ ନେଇପାରିବ, ସାହାଯ୍ୟ (Help) ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ

- ସଚଳ ବୋତାମ ଉପରେ ଖସି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- “Help and Tutorial” ବିକଳ୍ପ ଉପରେ ଖସି ଦିଅନ୍ତୁ

Help and support ବିଷୟ ଏବଂ online tutorial ର ତାଲିକାଟି ପରଦା ଉପରେ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେବ । ଇଚ୍ଛିତ ସୂଚନାକୁ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଖୋଜିବା ପାଇଁ କେହି ବି ପରଦାରେ ଥିବା Tabs କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ପାରିବ ।

ଚିତ୍ର : ୯.୮

- ବିଷୟ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଖସନ୍ତୁ, ଏହା ଉପରେ ଅଧିକ ଜାଣିବା ଓ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବା ଖୋଜୁଥିବା ଶବ୍ଦକୁ ଲେଖନ୍ତୁ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟ ନିଅନ୍ତୁ।
- ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟରେ ଅକ୍ଷର ଅନୁସାରେ ତାଲିକା ହୋଇଥିବା ‘Index’ tab କୁ ଚିହ୍ନିତ କରି ଚିପନ୍ତୁ ଏବଂ ପରଦାରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଉଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତୁ।
- “Favourites” tab ରେ ଦବାଇ ସାହାଯ୍ୟ ବିଷୟ ଯୋଗ କରନ୍ତୁ, ଯାହା ତୁମ ଫେବରାଇଟ୍ ତାଲିକାରୁ ଫଳ ଖୋଜିବା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟତାରେ ସହଜରେ ଚିହ୍ନିତ କରିବାରେ ସହଜ ହୋଇଥାଏ।
- ନିକଟ ଅତୀତରେ ପଢ଼ିଥିବା ପୃଷ୍ଠାଗୁଡ଼ିକର “History” ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସହାୟତା ତାଲିକାକୁ ଚିପନ୍ତୁ।
- ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର online ସହାୟତା ପାଇଁ “support” ରେ ଚିପନ୍ତୁ ଯେପରିକି Microsoft online support, menus group on windows.
- “option” ରେ ଚିପି ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ସହାୟତା କେନ୍ଦ୍ରକୁ ତୁମର ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ଗଠନ କର।

ଚିତ୍ରଣୀ

Windows ର ଉପର ଦକ୍ଷିଣ କୋଣରେ ଥିବା ବନ୍ଦ ବୋତାମ (x) ବାଛି ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ସହାୟତା (Help & support) windows କୁ ବନ୍ଦ କରାଯାଏ।

ନଥି ଏବଂ ଫୋଲଡରକୁ ଠାବ କରିବା (Locating files and folders)

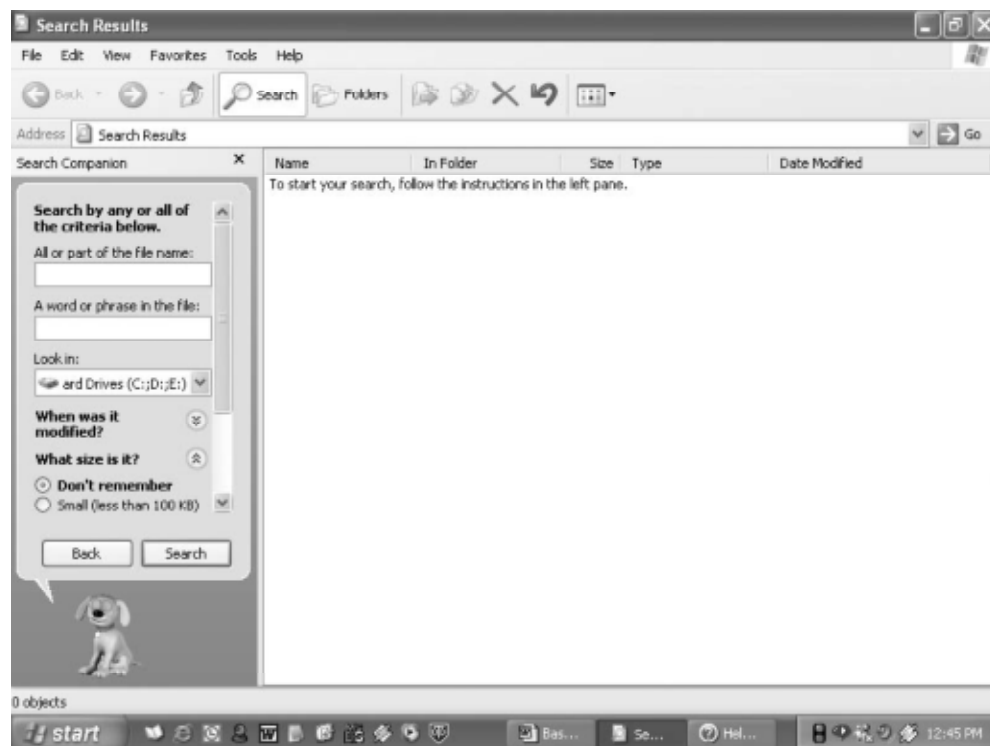
ଯଦି ତୁମେ ଜାଣି ନାହିଁ ଯେ Document କିମ୍ବା Folder ଟି କେଉଁଠାରେ ଅଛି ତେବେ ତୁମେ ଖୋଜି ନିକଟ ଗଚ୍ଛିତ ଯାଗାରୁ ଠାବ କରିପାରିବ ଯେପରିକି, Hard disk, CD କିମ୍ବା network drive (ଯଦି system ଟି Network ର ଏକ ଅଂଶ) ଖୋଜିବା ପାଇଁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା Indexing ବ୍ୟବସ୍ଥାଟି ତୁମ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ସମସ୍ତ ନଥିର Index କୁ ପରିଚ୍ଛଳନା କରିଥାଏ ଓ ଖୋଜିବାକୁ ଦୃତଗାମୀ କରିଥାଏ।

ଏକ ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡର ଖୋଜିବାକୁ :

୧. **Start** ଏବଂ **Search** ରେ ଚିପନ୍ତୁ।
୨. windows ର ବାମ ପାଖରୁ **All files and folder** ଟିକୁ ବାଛନ୍ତୁ।
୩. ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡର ନାମର କିଛି ଅଂଶ କିମ୍ବା ପୁରାଅଂଶ ଲେଖନ୍ତୁ, କିମ୍ବା ଏକ ଶବ୍ଦ କିମ୍ବା ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଶବ୍ଦ ସମସ୍ତ ଲେଖନ୍ତୁ ଯେଉଁଠା ଖୋଜା ହେବାକୁ ଥିବା ନଥିରେ ଥିବ।
୪. ଯଦି ତୁମେ କୌଣସି ସୂଚନା ଜାଣିନାହିଁ, ଅବଶିଷ୍ଟ ବିକଳ୍ପରୁ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅଧିକ ବାଛନ୍ତୁ।
 - **Look in** ରେ ତୁମେ ଖୋଜୁଥିବାର drive, Folder କିମ୍ବା Network କୁ ଚିପନ୍ତୁ।

ଚିତ୍ରଣୀ

ଚିତ୍ର : ୨.୭

- ନଥିଗୁଡ଼ିକ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖରେ ତିଆରି କିମ୍ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିବାକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ “**when was it modified**” ରେ ଚିପନ୍ତୁ ।
 - ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆକାରର ନଥିଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ “**What size is it**” ରେ ଚିପି ଆକାର ବାଛନ୍ତୁ ।
 - ଅଧିକ ଖୋଜା ଲକ୍ଷଣ ଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନିତ କରିବୁ “**More advanced option**” ରେ ଚିପନ୍ତୁ ।
୫. ତୁମେ ଖୋଜା ଲକ୍ଷଣକୁ ଚିହ୍ନିତ କରିବା ପରେ ନଥିକୁ ଠାବ କରିବାକୁ Search ରେ ଚିପନ୍ତୁ । ସେହିପରି ଭାବରେ ତୁମେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୂଚନା Internet ରେ ଖୋଜିପାରିବ, କିମ୍ବା ଲୋକମାନେ ତୁମ ଠିକଣା ବହିରେ ତୁମ Network ରେ ଥିବା Printer କିମ୍ବା computer ଖୋଜି ପାରିବେ ।

(Changing system setting) ସିଷ୍ଟମ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପରିବର୍ତ୍ତନ

Control panel ରେ ଥିବା ଯନ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର କରି ତୁମେ windows ର ଦୃଷ୍ଟିପାତ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁସାରେ କରିପାରିବ ! ତୁମେ ମଧ୍ୟ ନୂଆ Hardware ଓ Software ପୋଗ୍ରାମ କୁ install /uninstall ପରିପାରିବ, ତୁମ Desktop ର ଦୃଷ୍ଟିପାତ ଏବଂ ଅନୁଭବର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ବହୁତ କିଛି

କରିପାରିବ । ଏହା ମଧ୍ୟ କେତେକ ପ୍ରଶାସନ ଯନ୍ତ୍ରକୁ ପ୍ରଶାସନ ଯନ୍ତ୍ର ବିକଳରେ ରଖୁଥାଏ । windows ର ଭଲ ପ୍ରଶାସନ ପାଇଁ ଯେପରିକି ବ୍ୟବହାର ପରିଚାଳନା, Event viewer, component service ଇତ୍ୟାଦି, control panel ଆରମ୍ଭ କରି ଏଥିରେ ଥିବା ଯନ୍ତ୍ରକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକୁ କରନ୍ତୁ ।

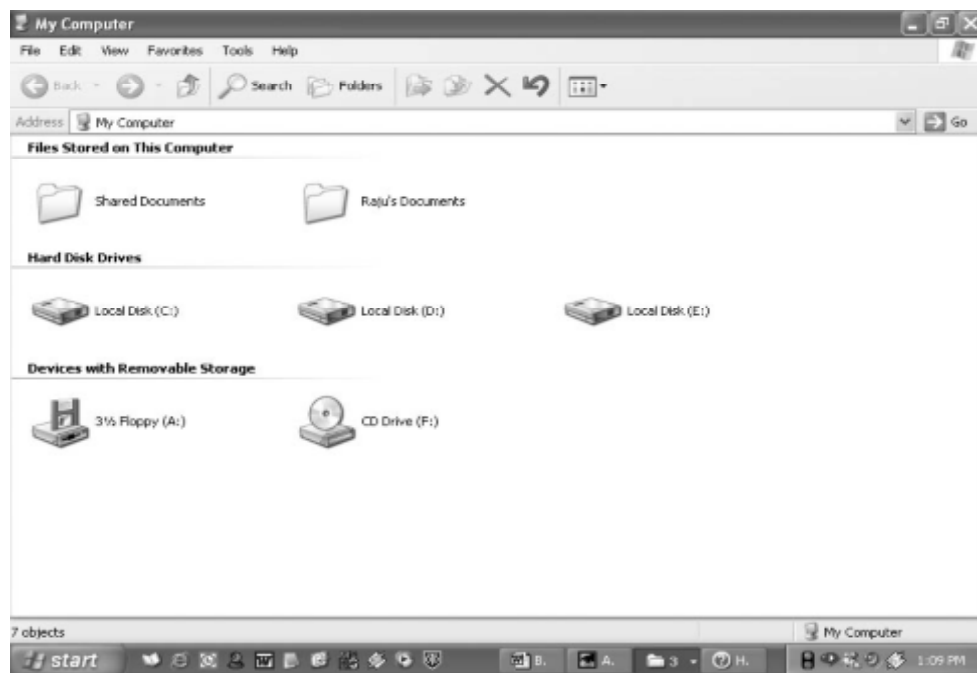
- “start” ରେ ଟିପନ୍ତୁ ।
- “Control panel” ରେ ଟିପନ୍ତୁ ।
- ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଥିବା ଯନ୍ତ୍ରକୁ ବାଛନ୍ତୁ ।

ଉଦାହରଣସ୍ବରୂପ ଏକ ନୂଆ କିମ୍ବା ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା । User ର ଯୋଜନା ବଦଳାଇବାକୁ control panel ରେ ଥିବା “User Account” ଚିତ୍ରରେ ଟିପନ୍ତୁ ।

ମୋ କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ବ୍ୟବହାର (Using my computer)

ମୋ କମ୍ପ୍ୟୁଟର Floppy, hard Disk, CD-Rom ଏବଂ Network drive ର ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଇଥାଏ । ଜଣେ ମଧ୍ୟ ଖୋଲାଥିବା ଫାଇଲ୍ ଏବଂ ଫୋଲ୍ଡର ଗୁଡ଼ିକୁ ଖୋଜିପାରିବ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ୟାନେଲରେ ଥିବା ବିକଳ ଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର କରି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକୁ ବଦଳାଇ ପାରିବ ।

- ମୋ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ “start” ଏବଂ “My computer” ଟିପନ୍ତୁ ।

ଚିତ୍ର : ୨.୭

ଚିତ୍ରଣୀ

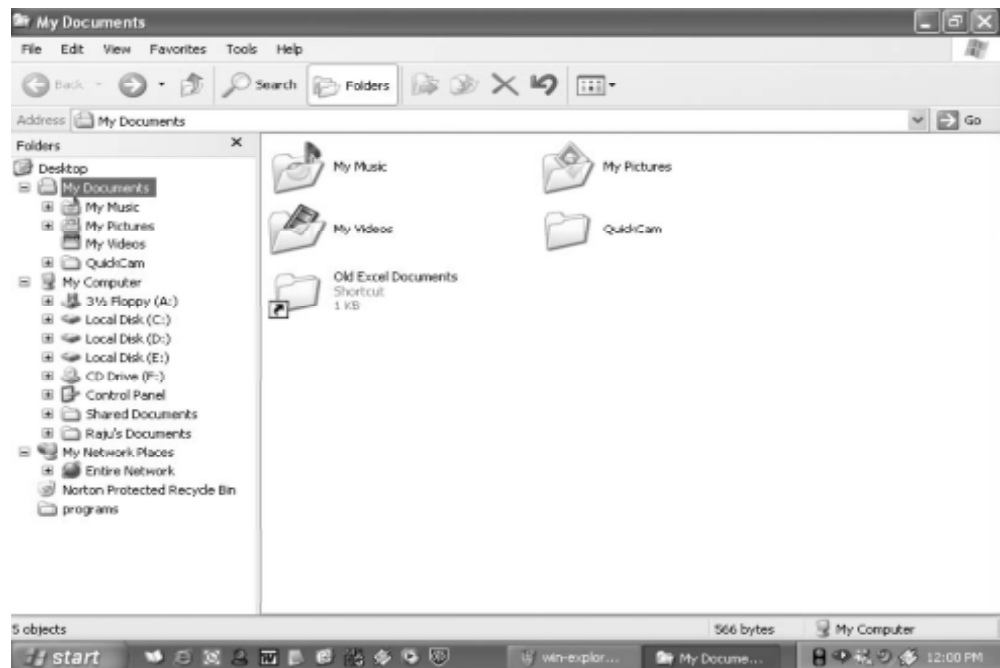
ଚିତ୍ରଣୀ

ଗଞ୍ଜିତ ବିଷୟ ବସ୍ତୁର ପ୍ରଦର୍ଶନ

- ତୁମ Hard disk ରେ କ'ଣ ଅଛି ଦେଖିବାକୁ , **Hard disk drive** ଅଧିନରେ ଥିବା drives କୁ ଯେପରି C:,D: ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଦୁଇଥର ଚିପନ୍ତୁ ।
- CD-Rom କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ମେଡ଼ିଆ ମଧ୍ୟରେ ଖୋଲାଯାଇ ପାରୁଥିବା ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡର ଖୋଜିବା ପାଇଁ ତୁମେ ଚାହୁଁଥିବା ଗଞ୍ଜିତ ମେଡ଼ିଆକୁ ଦୁଇଥର ଚିପନ୍ତୁ ।
- ଏହି କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ଗଞ୍ଜିତ ଥିବା ନଥିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ତୁମେ ଖୋଜୁଥିବା ନଥିର ଫୋଲଡରଟିକୁ ଦୁଇଥର ଚିପନ୍ତୁ ।

୨.୪ Windows ରେ ନଥି ପରିଚାଳନା

Window explorer କିମ୍ବା ମୋ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଦ୍ଵାରା window ରେ ନଥି ପରିଚାଳନା କରାଯାଇପାରେ । ତୁମେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ windows explorer, ନଥି, folder ଏବଂ ଗଞ୍ଜିତ drives (ଦୁଇଟି ଯାକ ସଂଲଗ୍ନ ଏବଂ ଅପସାରଣ ଯୋଗ୍ୟ) ଗୁଡ଼ିକର ଶ୍ରେଣୀବଦ୍ଧ ତାଲିକାକୁ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରାଇଥାଏ । ଏହା ମଧ୍ୟ ତୁମ କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ଯେକୌଣସି Network drive ଗୁଡ଼ିକୁ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିଥାଏ ଯାହା drive ଅକ୍ସର ପରି ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ । windows explorer କୁ ନଥି ଏବଂ ଫୋଲଡର ଗୁଡ଼ିକର copy, move, rename ଏବଂ search ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରେ । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ ନଥି କପି କରିବାକୁତୁମେ ଏକ ଫୋଲଡର ଖୋଲିପାରିବ ଯାହାକି କପି କିମ୍ବା Move ହେବାକୁ ଥିବା ନଥିକୁ ରଖୁଥାଏ ଏବଂ ଏହାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳ Folder କିମ୍ବା drives ରେ drag ଏବଂ drop କରିଥାଏ ।

ଚିତ୍ର : ୨.୮

ଯେତେବେଳେ ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡର ଗୁଡ଼ିକ Hard disk ରୁ ହଟାଯାଏ, Windows ସେଗୁଡ଼ିକୁ Recycle Bin (ବର୍ଜ୍ୟ ଉପଯୋଗୀ ବାକ୍ସ)ରେ ରଖିଥାଏ । Recycle Bin ଖାଲି ନ ହେବା ଯାଏ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରାଯାଇପାରେ । ଅପସାରଣ ଯୁକ୍ତ ଗଛିତ ମେଡ଼ିଆ ଯେପରିକି Network drive ରୁ ହଟାଯାଇଥିବା ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡର ଗୁଡ଼ିକ Recycle Bin କୁ ନ ଯାଇ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବେ ହଟିଯାଇଥାଏ ।

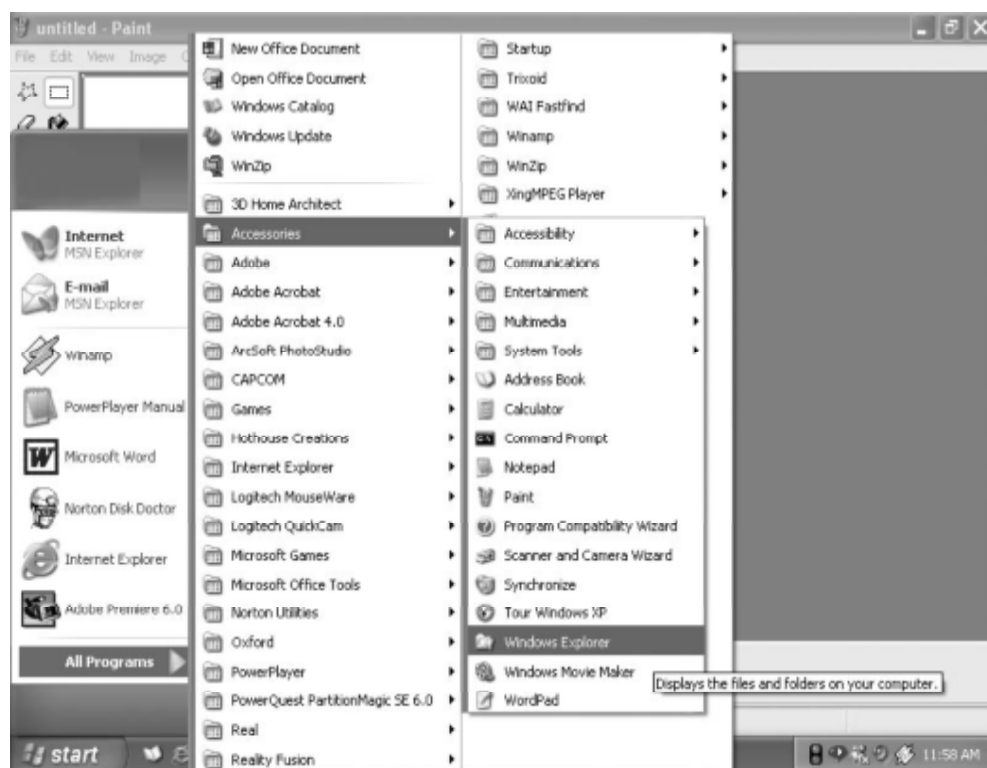

ଚିତ୍ରଣୀ

୨.୫.୧. Windows explorer ର ବ୍ୟବହାର

Windows explorer ଖୋଲିବାକୁ;

- **Start** ରେ ଚିପନ୍ତୁ
- **All programs** କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରନ୍ତୁ
- **Accessories** କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହାପରେ **Windows explorer** କୁ ଚିପନ୍ତୁ । ମୋ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବହାର କରି ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡରକୁ କପି କିମ୍ବା ମୁଦ୍ କରିନ୍ତୁ ।
- **Start** ଏବଂ ଏହା ପରେ ମୋ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟରେ ଚିପନ୍ତୁ

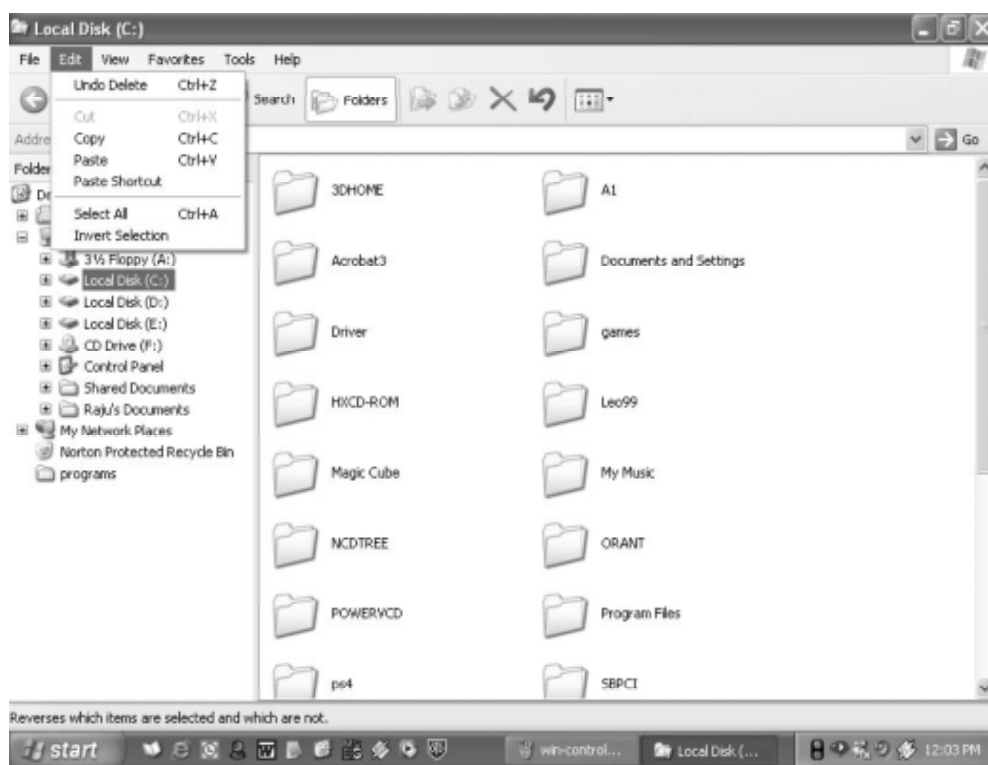

ଚିତ୍ର : ୨.୯

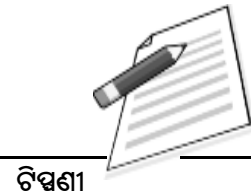
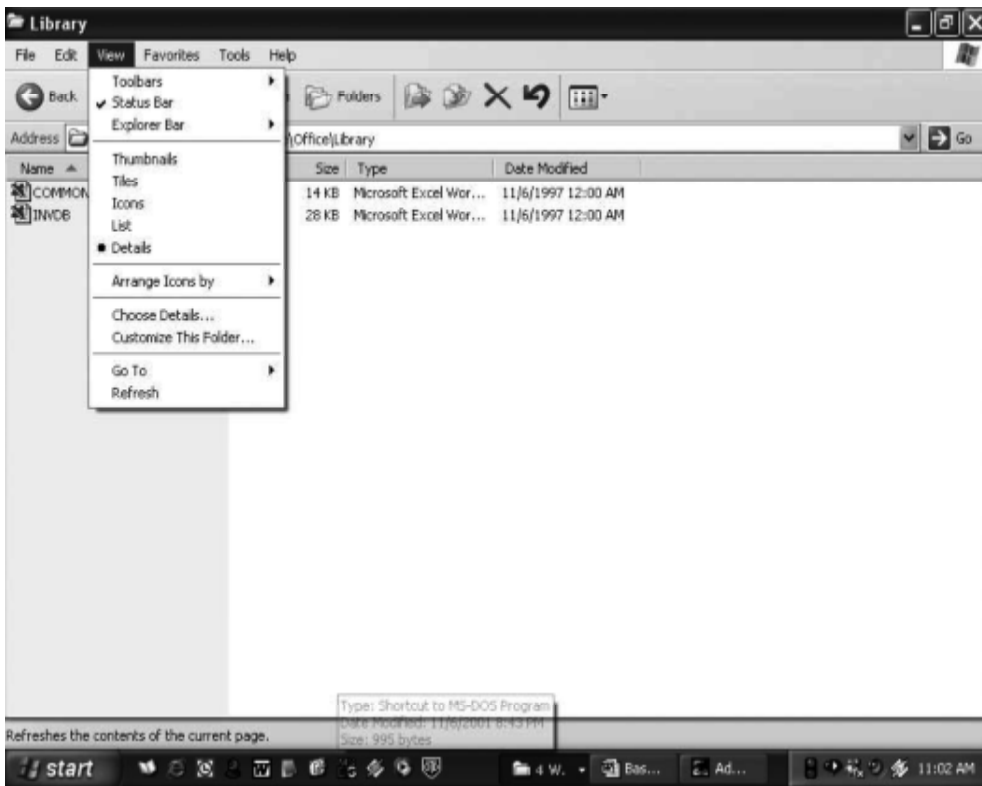
ଚିତ୍ର ୩୧

- କପି ହେବାକୁ ଥିବା ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡରକୁ ଚିପନ୍ତୁ । ଏକରୁ ଅଧିକ ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡରକୁ ଏକ ସଙ୍ଗରେ କପି କରାଯାଇପାରେ ।

ଚିତ୍ର : ୨.୧୦

- ଏକରୁ ଅଧିକ ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡର ବାଛିବାକୁ, ପ୍ରଥମ ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡର ଚିପନ୍ତୁ ଏବଂ Shift ବୋତାମକୁ ଚିପି ଧରି ରଖନ୍ତୁ ଓ ଏହା ପରେ ଅନ୍ୟ ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡରକୁ ଚିପନ୍ତୁ ।
- ପାଖାପାଖି ନଥିବା ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡରକୁ ବାଛିବାକୁ, CTRL ବୋତାମକୁ ଦବାଇ ଧରି ରଖନ୍ତୁ ଓ ଏହାପରେ କପି ହେବାକୁ ଥିବା ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡରକୁ ଚିପନ୍ତୁ ।
- Edit ମଧ୍ୟରୁ Copy କୁ ବାଛନ୍ତୁ ।**
- ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥଳ drive କିମ୍ବା ଫୋଲଡରକୁ ବାଛନ୍ତୁ, ଯେଉଁଠାକୁ ତୁମେ ନଥି ଗୁଡ଼ିକୁ Copy କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।
- Edit ମଧ୍ୟରୁ Paste ଟିକ୍ କୁ ବାଛନ୍ତୁ, ଗଢିତ ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥଳ drive ରେ Copy କରିବା ପାଇଁ ।**

ଚିତ୍ର : ୨.୧୧

୨.୫.୨ (View File details) ନଥି ସବିଶେଷ ପ୍ରଦର୍ଶନ

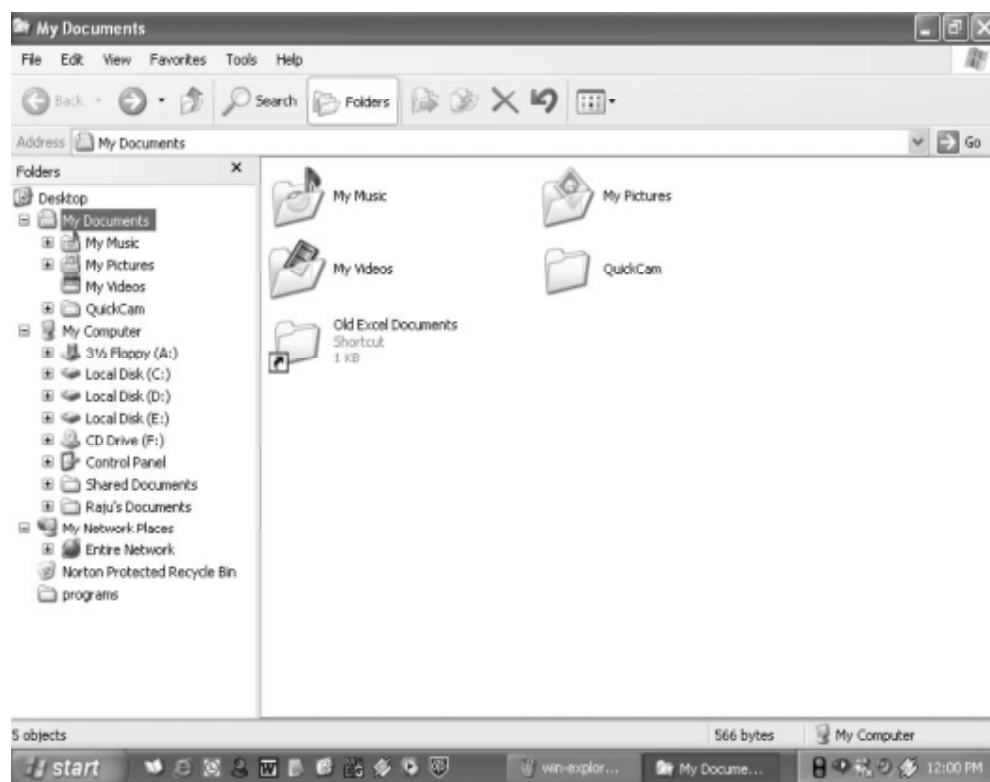
୧. **Start** ଟିପ୍ପଣୀ ଏବଂ ଏହାପରେ ମୋ ଡକ୍ସମେଣ୍ଟ ଟିପ୍ପଣୀ।
୨. ଫୋଲ୍ଡର ଭିତରେ ଥିବା ନଥି ଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖିବାକୁ, ଫୋଲ୍ଡରଟିକୁ ଦୁଇଥର ଟିପ୍ପଣୀ।
୩. **View** ତାଲିକାରୁ **Details** କୁ ଟିପ୍ପଣୀ।
୪. ଏହା ନଥି ଗୁଡ଼ିକୁ ବିସ୍ତାର କରି ଦେଖାଇବ, ଯେପରିକି ନାମ, ପ୍ରକାର, ଆକାର ଇତ୍ୟାଦି।

୨.୫.୩ Explorer ବ୍ୟବହାର କରି ନଥିକୁ Copy ଏବଂ ଚଳନ କରିବା।

- **Start** ଟିପ୍ପଣୀ, **All programs** କୁ ଟିପ୍ପଣୀ କରନ୍ତୁ, **Accessories** କୁ ଟିପ୍ପଣୀ କରନ୍ତୁ ଏବଂ **Windows Explorer** କୁ ଟିପ୍ପଣୀ।
- ନିଶ୍ଚିତ ହୁଅନ୍ତୁ, ଯେ ତୁମେ ନେବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲ୍ଡରର ଗନ୍ତବ୍ୟସ୍ଥଳଟି ଦର୍ଶନୀୟ ଅଛି।

ଚିତ୍ର ୩

ଚିତ୍ର : ୨.୧୨

- ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲ୍ଡରଟିକୁ ଗନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ଘୋଷାରି ନିଅନ୍ତୁ ।
- ଯଦି ତୁମେ ମାଉସ୍ ଦକ୍ଷିଣ ବୋତାମକୁ ଚିପି ଜିନିଷଟିକୁ ଘୋଷାର ତାହା ହେଲେ ତୁମେ ନୂତନ ସ୍ଥାନରେ ଏହାର Move, Copy କିମ୍ବା Create shortcut କରି ପାରିବ ।
- Move ନ କରି Copy କରିବାକୁ ହେଲେ, ଘୋଷାରିବା ସମୟରେ CTRL କୁ ଦବାଇ ଧରନ୍ତୁ ।
- ଯଦି ଏକ ଜିନିଷଟିକୁ ଘୋଷାରି ଅନ୍ୟ disk କୁ ନେଇଥାଅ ତେବେ ଏହା Move ପରିବର୍ତ୍ତେ Copy ହୋଇଥାଏ ।
- Move କରିବା ପାଇଁ ଘୋଷାରିବା ସମୟରେ Shift କୁ ଦବାଇ ଧରି ରଖ ।
- ଗୋଟିଏ ପୋଗ୍ରାମକୁ ନୂତନ ସ୍ଥାନକୁ ଘୋଷାରିଲେ ଏହାର Shortcut ତିଆରି ହୋଇଥାଏ । ପୋଗ୍ରାମ ଚଳନ କରିବାକୁ ଦକ୍ଷିଣ ଚାପ ଦିଅ ଏବଂ ଏହାପରେ ପୋଗ୍ରାମକୁ ଘୋଷାରି ନୂଆ ସ୍ଥାନକୁ ନିଅ । ତୁମେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ପୋଗ୍ରାମ ଚଳନ କରିବା ପାଇଁ Administrator ରୂପେ log on ହେବା ଦରକାର ।

୨.୫.୪ (Create a New Folder) ନୂତନ ଫୋଲ୍ଡର ତିଆରି

୧. Start ଚିପନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହାପରେ ମୋ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ଚିପନ୍ତୁ ।
୨. File ଭିତରେ ଥିବା New ଚିପନ୍ତୁ ଏବଂ Folder ବାଛନ୍ତୁ ।

୩. ଏକ ନୂଆ ଫୋଲ୍ଡର ଦର୍ଶିତ ହେବ ଯାହାର ନାମଥୁବ New Folder ।
୪. New Folder ପାଇଁ ଏକ ନାମ ଲେଖ ଏବଂ ଏହା ପରେ Enter ଚିପ ।
୫. ଏକ ନୂଆ ଫୋଲ୍ଡର window ର ଖାଲିସ୍ଥାନ କିମ୍ବା Desk top ରେ ଦକ୍ଷିଣ ଚାପ କରି New କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକରି ଏବଂ ଏହାପରେ Folder କୁ ଚିପି ମଧ୍ୟ ତିଆରି କରାଯାଇପାରେ ।

ଚିତ୍ରଣୀ

୨.୫.୫ (Rename a File or Folder) ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲ୍ଡରକୁ ପୁନଃ ନାମ ଦେବା

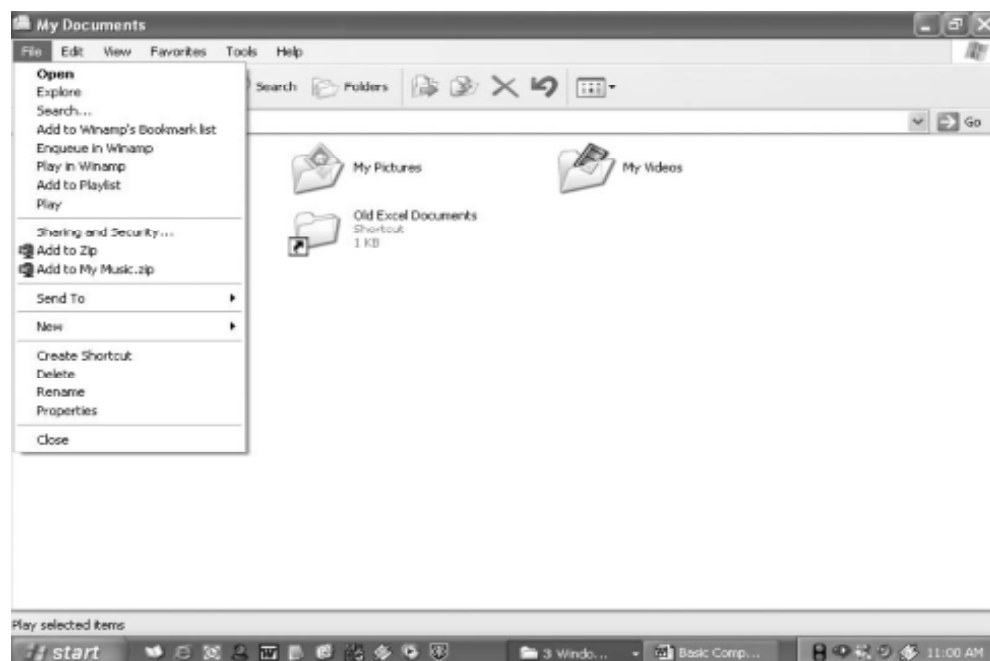
୧. Start ଚିପନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହାପରେ ମୋ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟସ ଚିପନ୍ତୁ ।
୨. ପୁନଃ ନାମ ଦେବାକୁ ଥିବା ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲ୍ଡରକୁ ଚିପନ୍ତୁ ।
୩. File ଭିତରେ ଥିବା Rename ଚିପନ୍ତୁ ।
୪. ନୂଆ ନାମ ଲେଖନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହାପରେ Enter ବୋତାମ ଦବାନ୍ତୁ ।
- ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲ୍ଡର ଉପରେ ଦକ୍ଷିଣ ଗପ ଏବଂ ଏହାପରେ Rename ରେ ଚିପି ପୁନ ନାମ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ ।

୨.୫.୬ (Delete a file or folder) ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲ୍ଡର ହଟାଇବା

୧. Start ଚିପନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହାପରେ ମୋ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟସ ଚିପନ୍ତୁ ।
୨. ତୁମେ ହଟାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛୁଥିବା ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲ୍ଡର ଉପରେ ଚିପନ୍ତୁ ।
୩. File ଭିତରେ ଥିବା Delete କୁ ଚିପନ୍ତୁ ।
୪. ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲ୍ଡର ଉପରେ ଦକ୍ଷିଣ ଗପ କରି ଏବଂ ଏହାପରେ Delete କୁ ଚିପି ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲ୍ଡର କୁ ମଧ୍ୟ ହଟାଇପାରେ ।
୫. ହଟା ଯାଇଥିବା ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲ୍ଡର ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଯ୍ୟ ଉପଯୋଗୀ ବାକ୍ସ (Recycle Bin) ରେ ଗଚ୍ଛିତ ରହେ, ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାୟୀଭାବେ Recycle Bin ରୁ ହଟା ନଯାଏ, ଏହା ସେହିଠାରେ ଥାଏ ।
୬. ହଟା ଯାଇଥିବା ନଥି କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ Desk top ରେ ଥିବା Recycle Bin ଚିତ୍ର ଉପରେ ଦୁଇଥର ଚିପନ୍ତୁ, ଉଦ୍ଧାର ହେବାକୁ ଥିବା ନଥି ଉପରେ ଦକ୍ଷିଣ ଗପ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହାପରେ Restore ଚିପନ୍ତୁ ।
୭. ସ୍ଥାୟୀ ଭାବେ ହଟାଇବାକୁ Shift କୁ ଦବାଇ ଧରନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହାକୁ Recycle Bin କୁ ଘୋଷାରି ନିଅନ୍ତୁ ।

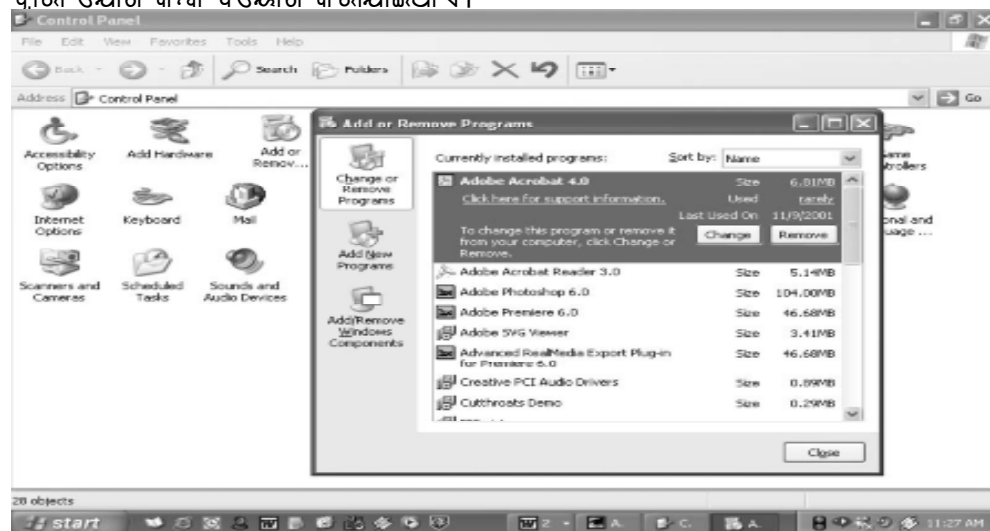
ଚିତ୍ର ୩୧

ଚିତ୍ର : ୨.୧୩

୨.୬ ହାର୍ଡୱେୟାର / ସଫ୍ଟୱେୟାର ସ୍ଥାପନ (Install Software / Hardware)

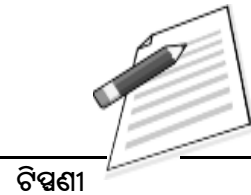
ନୂଆ Software install କରିବା ପାଇଁ window ଏକ ଶୀଘ୍ର ଏବଂ ସରଳ ପଦ୍ଧତି ଯୋଗାଇଥାଏ । Control panel ର ଯୋଗ କିମ୍ବା ବିଯୋଗ program utility computer system ର ପୋଗ୍ରାମ ଏବଂ ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଜଣେ software package ଯେପରିକି Microsoft word କିମ୍ବା Access ଇତ୍ୟାଦି CD-ROM, କିମ୍ବା Network drive, କିମ୍ବା Add or remove windows updates ଏବଂ Internet ର ନୂଆ, ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ କୁ Install କରିପାରେ । ମୂଳ Installations ରେ ଆସି ନଥିବା windows ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଯୋଗ କିମ୍ବା ବିଯୋଗ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଚିତ୍ର : ୨.୧୪

୨.୬.୧ ସଫ୍ଟୱେୟାର ସ୍ଥାପନ (Install software)

- **Control Panel** ଚିପନ୍ତୁ
- **Add or Remove programs** କୁ ଦୁଇଥର ଚିପନ୍ତୁ।
- **Add New programs** କୁ ଚିପନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହାପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ସଫ୍ଟୱେୟାର ଯେଉଁଠିରେ Install ହେବାକୁ ଥିବା Software ଚି ଅବସ୍ଥିତ, ଯେପରିକି **CD କିମ୍ବା Floppy drive**.
- Software install କରିବା ପାଇଁ ପରଦାରେ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁସରଣ କର।

ଟିପ୍ପଣୀ

୨.୬.୨ ସଫ୍ଟୱେୟାରର ପରିବର୍ତ୍ତନ ବା ଅପସାରଣ (Change or remove software)

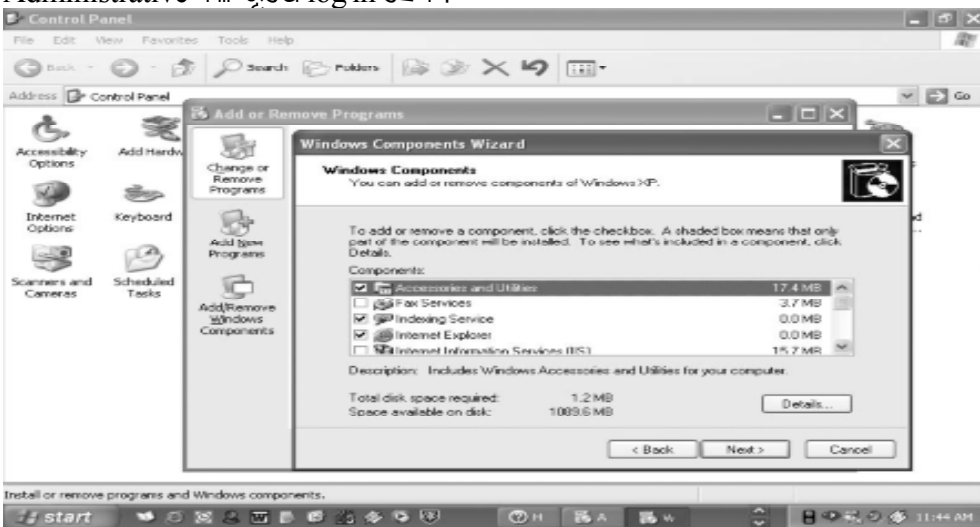
୧. Start ଚିପନ୍ତୁ, Control panel ଚିପନ୍ତୁ।
୨. Add or Remove programs କୁ ଦୁଇଥର ଚିପନ୍ତୁ।
୩. Change or Remove program ଉପରେ ଚିପନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହାପରେ ତୁମେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବା ଅପସାରଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ପୋଗ୍ରାମକୁ ବାଛନ୍ତୁ।
 - ପୋଗ୍ରାମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ, **Change** ବୋତାମ ଉପରେ ଚିପନ୍ତୁ।
 - ପୋଗ୍ରାମ ହଟାଇବାକୁ, ବୋତାମ ଉପରେ ଚିପନ୍ତୁ।

୨.୬.୩ ୱିଣ୍ଡୋଜ୍ ଅପଡେଟ୍‌ରୁ ନୂତନ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ଯୋଗ (Add New Features from windows update)

୧. Start ଚିପନ୍ତୁ, Control panel ଚିପନ୍ତୁ।
୨. Add or Remove programs ଉପରେ ଦୁଇଥର ଚିପନ୍ତୁ।
୩. Windows update ଚିପନ୍ତୁ।
୪. ନୂଆ windows features କିମ୍ବା updates ଖୋଜି ଏବଂ install କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତୁ।

୨.୬.୪ ୱିଣ୍ଡୋଜ୍ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ଯୋଗ ବା ଅପସାରଣ (Add or remove a windows component)

Windows ର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ, ବ୍ୟବହାରକାରୀ administrator କିମ୍ବା Administrative ଦଳ ରୂପେ log in ହେବ।

ଚିତ୍ର : ୨.୧୫

ଚିତ୍ର ୩୧

୧. Start ଚିପନ୍ତୁ, Control panel ଚିପନ୍ତୁ।
୨. Add or Remove programs ଦୁଇଥର ଚିପନ୍ତୁ।
୩. Windows components wizard ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତୁ।

୨.୬.୪. ହାର୍ଡୱେୟାର ସ୍ଥାପନ (Install Hardware)

ତୁମକୁ ନୂଆ Hardware ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକ ଯେପରିକି Sound card, video card କିମ୍ବା Network card ଇତ୍ୟାଦି ତୁମ କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ରଖିବାକୁ windows ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ।

ଚିତ୍ର ୨.୧୬

୧. Start ଚିପନ୍ତୁ, Control panel ଚିପନ୍ତୁ।
୨. Add Hardware ଦୁଇଥର ଚିପନ୍ତୁ।
୩. ପରଦା ଉପରେ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତୁ।

ପାଠଗତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଠିକ୍ କିମ୍ବା ଭୁଲ୍ ଲେଖା:
 - (କ) ହଟାଯାଇଥିବା ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡର ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଯ୍ୟାଦପଯୋଗୀ ବାକ୍ସରେ ଗଢିତ ରହେ ।
 - (ଖ) Edit menu ମଧ୍ୟରେ ତୁମେ ନଥିର ପୁନଃନାମକରଣ କରିପାରିବ ।
 - (ଗ) ନୂଆ Software Install କରିବାକୁ windows ଶୀଘ୍ର ଏବଂ ସରଳ ଉପାୟ ଯୋଗାଇଥାଏ ।

୨. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ?

- (କ) ନଥି ମଧ୍ୟରେ _____ ଟିପକ୍ସ ଏବଂ ଫୋଲଡର ବାଛନ୍ତୁ ।
- (ଖ) ଯଦି ତୁମେ ଏକ ଜିନିଷକୁ ଘୋଷାରିବ _____ ଦବାଇବା ସମୟରେ, ତୁମେ ନଥିର ଏକ short cut ତିଆରି କରିପାରିବ ।
- (ଗ) ଯେତେବେଳେ ତୁମେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରଟିକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବ କାର୍ଯ୍ୟ ଦଣ୍ଡଟି ପରଦାର _____ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେବ ।
- (ଘ) ଯେତେବେଳେ ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡର ଗୁଡ଼ିକ ହଟାଯାଏ _____ ରୁ, windows ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଯ୍ୟ ଉପଯୋଗୀ ବାକ୍ସରେ ଗଢିତ କରେ ।
- (ଙ) ପାଖାପାଖି ନଥିବା ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡର ଗୁଡ଼ିକୁ ବାଛିବାକୁ ଦବାଅ ଏବଂ ଧରି ରଖି _____ ବୋତାମ ।

ଟିପ୍ପଣୀ

୨.୭ ତୁମେ କ'ଣ ଶିଖିଲ ?

ଏହି ପାଠରେ ତୁମେ Windows XP ର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଶିଖିଲ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ Windows explorer କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡର ଠାବ ଏବଂ ପରିଚ୍ଛଳନା କରିପାରିବ । ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ ତୁମେ software ଏବଂ Hardware କୁ System ରେ install କରିପାରିବ । ତୁମେ ମଧ୍ୟ System ଗଠନକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିବ ।

୨.୮ ପାଠାନ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

- ୧. ଏକ ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡରକୁ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସୋପାନର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।
- ୨. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
 - (କ) Recycle bin (ବର୍ଯ୍ୟ ଉପଯୋଗୀ ବାକ୍ସ)
 - (ଖ) Task bar (କାର୍ଯ୍ୟ ଦଣ୍ଡ)
 - (ଗ) Quitting a program (ପୋଗ୍ରାମ ବନ୍ଦ କରିବା)
 - (ଘ) File management in windows (windows ରେ ନଥି ପରିଚ୍ଛଳନା)
- ୩. କମ୍ପ୍ୟୁଟରରୁ ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡର ହଟାଇବାର ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।
- ୪. କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ Software install କରିବାର ସୋପାନଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ।
- ୫. ନଥି କିମ୍ବା ଫୋଲଡରର ପୁନଃନାମକରଣ କରିବାକୁ ବିଭିନ୍ନ ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

ଟିପ୍ପଣୀ

୨.୯. ପାଠଗତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀର ଉତ୍ତର

୧. (କ) ଠିକ୍
(ଖ) ଭୁଲ୍
(ଗ) ଠିକ୍
୨. (କ) ଦକ୍ଷିଣ ମାଉସ ବୋତାମ
(ଖ) ଦକ୍ଷିଣ
(ଗ) ବୋତାମ
(ଘ) Hard disk
(ଙ) CTRL ବୋତାମ